

Motto:

*"Zic: curat! De-o pildă, conul Fănică: moșia moșie, funcția funcție, coana Joițica, coana Joițica: trai, neneaco, cu banii lui Trahanache... babachii... Da' eu, unde? Familie mare, renumerație după buget mică."*¹

WHITE PAPER

Necesitatea eliminării din legislație a categoriei personalului de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor

I. Sediul materiei

Potrivit art. 1 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, „[m]agistratura este activitatea judiciară desfășurată de judecători în scopul îndeplinirii justiției și de procurori în scopul apărării intereselor generale ale societății, a ordinii de drept, precum și a drepturilor și libertăților cetățenilor”.

Recunoașterea în legislația română a personalului de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor (în continuare „personal asimilat”) s-a realizat, inițial, prin art. 47 din Legea nr. 92/1992 pentru organizarea judecătorească, pentru ministrul justiției, locțiitorii săi și personalul de specialitate juridică din Ministerul Justiției, pe durata îndeplinirii funcției.

Reglementarea actuală a lărgit aproape nelimitat sfera „personalului asimilat”, art. 87 alin. 1 din Legea nr. 303/2004 dispunând următoarele: „Pe durata îndeplinirii funcției, personalul de specialitate juridică din Ministerul Justiției, Ministerul Public, Consiliul Superior al Magistraturii, Institutul Național de Criminologie,² Institutul Național de Expertize Criminalistice și din Institutul Național al Magistraturii este asimilat judecătorilor și procurorilor în ceea ce privește drepturile și îndatoririle, inclusiv susținerea examenului de admitere, evaluarea activității profesionale, susținerea examenului de capacitate și de promovare, dispozițiile prezentei legi aplicându-se în mod corespunzător”.

De asemenea, potrivit art. 5 alin. (2) din Legea nr. 124/2000 privind structura personalului Curții Constituționale, „[p]ersonalul de specialitate juridică ce desfășoară activitate de cercetare sau documentare, de protocol, în domeniul relațiilor externe ale Curții Constituționale sau în domeniul resurselor umane este asimilat, ca rang și

¹ A se vedea **Ion Luca Caragiale**, O scrisoare pierdută, Actul I, Scena II.

² Prin Hotărârea Guvernului nr. 1918/2006 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 83/2005 privind organizarea și funcționarea Ministerului Justiției, începând cu 31 ianuarie 2007, a fost desființat Institutul Național de Criminologie din subordinea Ministerului Justiției. Institutul Național de Expertize Criminalistice și Școala Națională de Grefieri nu au, pentru moment, personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor.

salarizare, magistraților-asistenți sau, după caz, magistraților-asistenți stagieri, beneficiind în mod corespunzător de drepturile acestora”. Prin urmare, există asimilați ai magistraților-asistenți din cadrul Curții Constituționale, asimilați, la rândul lor, cu privire la salarizare, judecătorilor și procurorilor cu grad de tribunal.

În fapt, prin atribuțiile de serviciu îndeplinite în activitatea fiecărei persoane ce ocupă o funcție de personal asimilat nu sunt efectuate activități specifice magistraturii, adică dintre cele realizate de judecători sau procurori și nici nu sunt în strânsă legătură cu activitatea acestora, încât să justifice un statut asimilat celui de magistrat.

II. Situația numerică a „personalului asimilat”

Asociația ”Forumul Judecătorilor din România” a solicitat, în temeiul Legii nr. 544/2001, Ministerului Justiției, Ministerului Public, Consiliului Superior al Magistraturii, Inspecției Judiciare și Institutului Național al Magistraturii date relevante privind numărul persoanelor care reprezintă personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor și care își desfășoară activitatea în cadrul acestor instituții, inclusiv gradele profesionale (de judecătorie, tribunal, curte de apel, Parchet de Întăi Curte de Casație și Justiție) aferente fiecărei persoane aflate într-o asemenea situație, precizând compartimentul unde funcționează.

Coroborând informațiile publice astfel obținute, în perioada mai-iunie 2016, situația numerică a personalului asimilat este următoarea:

1. La nivelul Ministerului Public există 26 de funcții pentru personal asimilat:

- 9 posturi (ocupate toate cu persoane care dețin grad profesional PICCJ) la biroul juridic, dintre care 1 de conducere (șef birou);
- 15 posturi (ocupate toate cu persoane care dețin grad profesional de curte de apel) – câte unul în aparatul propriu al fiecărui PCA;
- 1 post (ocupat de o persoană cu grad de PICCJ) la DIICOT;
- 1 post (ocupat de o persoană cu grad de PICCJ) la DNA.

2. La nivelul Inspecției Judiciare sunt 13 funcții pentru personal asimilat:

- 12 posturi la Direcția sinteze, contencios și registratură, dintre care 2 ocupate cu persoane având grad de PICCJ, 1 persoană cu grad de tribunal, 6 persoane cu grad de judecătorie și 3 persoane stagiar;
- 1 post la Direcția economică și administrativ, ocupată de o persoană cu grad de judecătorie.

3. La nivelul Consiliului Superior al Magistraturii sunt 21 de funcții pentru personal asimilat:

- 3 posturi de conducere – șef serviciu (câte 1 la Serviciul resurse umane pentru instanțe, la Serviciul programe europene și internaționale și la Serviciul de sinteze și pregătirea lucrărilor CSM);
- 1 post de conducere – șef birou (la Biroul relații cu publicul);
- 1 post de consilier juridic (ocupat de o persoană cu grad PICCJ) la Serviciul resurse umane pentru instanțe;
- 2 posturi de consilier juridic (ocupate cu persoane cu grad de judecătorie) la Serviciul resurse umane pentru parchete;
- 1 post de consilier juridic (ocupat de o persoană cu grad de judecătorie) la Serviciul formare profesională și statistică judiciară;
- 2 posturi de consilier juridic (ocupate de o persoană cu grad de judecătorie și de o persoană cu grad de tribunal) la Serviciul legislație și documentare;

- 3 posturi de consilier juridic (ocupate de o persoană cu grad de judecătorie, 1 cu grad de curte de apel și 1 cu grad de PICCJ) la Serviciul afaceri europene și relații internaționale;
- 4 posturi de consilier juridic (2 persoane cu grad de judecătorie, 1 cu grad de curte de apel și 1 cu grad de PICCJ) la Serviciul de sinteze și pregătirea lucrărilor ședințelor CSM;
- 1 post de consilier juridic (o persoană cu grad de judecătorie - detașat la MJ) la Biroul grea secțiilor;
- 2 posturi de consilier juridic (1 persoană cu grad de tribunal – detașat la PICCJ și 1 cu grad de PICCJ) la Biroul relații cu publicul;
- 1 post de consilier juridic (o ocupat de o persoană cu grad de judecătorie) la Serviciul de achiziții publice și protocol.

4. La nivelul Institutului Național al Magistraturii sunt 26 de funcții pentru personal asimilat:

- 4 posturi de conducere – șef departament (câte 1 la Departamentul de formare profesională inițială, la Departamentul de formare profesională continuă, Departamentul de formare a formatorilor și la Departamentul de concursuri, examene și politici publice);
- 5 posturi la Departamentul de formare profesională inițială (2 cu grad de judecătorie, 1 cu grad de tribunal, 1 cu grad de curte de apel și 1 cu grad de PICCJ);
- 9 posturi la Departamentul de formare profesională continuă (2 stagiași, 2 cu grad de tribunal, 1 cu grad de curte de apel și 4 cu grad de PICCJ);
- 3 posturi la Departamentul de formare a formatorilor (1 cu grad de stagiar, 1 cu grad de curte de apel și 1 cu grad de PICCJ);
- 5 posturi la Departamentul de concursuri, examene și politici publice (2 cu grad de judecătorie, 1 cu grad de tribunal și 2 cu grad de PICCJ).

5. La nivelul Ministerului Justiției sunt 155 de funcții pentru personal asimilat:

- 10 posturi la Corpul de control al ministrului, dintre care 3 sunt ocupate de personal asimilat (1 cu grad de tribunal și 2 cu grad de curte de apel), 5 sunt ocupate de judecători/procurori detașați la MJ, iar 2 posturi sunt vacante;
- 28 posturi la Direcția elaborare acte normative, dintre care 25 sunt ocupate de personal asimilat (1 cu grad de tribunal, 2 cu grad de curte de apel și 22 cu grad de PICCJ), 2 sunt ocupate de judecători/procurori detașați la MJ, iar 1 post este vacant;
- 20 posturi la Direcția avizare acte normative, dintre care 15 sunt ocupate de personal asimilat (1 cu grad de curte de apel și 14 cu grad de PICCJ), 2 sunt ocupate de judecători/procurori detașați la M.J., 2 posturi sunt ocupate prin delegare, iar 1 post este vacant;
- 17 posturi la Direcția contencios, dintre care 16 sunt ocupate de personal asimilat (1 cu grad de tribunal, 4 cu grad de curte de apel și 11 cu grad de PICCJ), 1 post este ocupat prin delegare;
- 16 posturi la Direcția drept internațional și cooperare juridică, dintre care 15 sunt ocupate de personal asimilat (1 cu grad de curte de apel și 14 cu grad de PICCJ), 1 post este ocupat de procuror detașat la M.J. (magistrat de legătură cu Republica Franceză);
- 11 posturi la Direcția afaceri europene și drepturile omului, dintre care 10 sunt ocupate de personal asimilat (1 cu grad de judecătorie, 1 cu grad de tribunal, 1 cu grad de curte de apel și 7 cu grad de PICCJ), 1 post este ocupat de judecător detașat la MJ;
- 12 posturi la Direcția de prevenire a criminalității, dintre care 5 sunt ocupate de personal asimilat (1 cu grad de curte de apel și 4 cu grad de PICCJ), 1 post este ocupat de personal asimilat detașat de la CSM la MJ;

- 11 posturi la Direcția resurse umane, dintre care 9 sunt ocupate de personal asimilat (1 cu grad de tribunal și 8 cu grad de PICCJ), 1 post este ocupat de procuror detașat la M.J., iar 1 post ocupat prin delegare;
- 12 posturi la Serviciul profesii juridice conexe, toate ocupate de personal asimilat (1 cu grad de judecătorie, 1 cu grad de tribunal, 4 cu grad de curte de apel și 6 cu grad de PICCJ);
- 1 post la Direcția tehnologia informației, ocupat de personal asimilat (cu grad de curte de apel);
- 1 post la Direcția statistică judiciară, ocupat de judecător detașat la M.J.;
- 13 posturi la Direcția programe europene, dintre care 12 sunt ocupate de personal asimilat (3 cu grad de curte de apel și 9 cu grad de PICCJ), iar 1 post ocupat prin delegare;
- 3 posturi la Serviciul de comunicare și relații publice, toate ocupate de personal asimilat (1 cu grad de tribunal și 2 cu grad de PICCJ);

6. La nivelul Autorității Naționale pentru Cetățenie (din subordinea Ministerului Justiției) sunt 38 de funcții pentru personal asimilat:

- 19 posturi la Direcția secretariatul tehnic al Comisiei pentru cetățenie, dintre care 13 sunt ocupate de personal asimilat (1 cu grad de tribunal, 3 cu grad de curte de apel și 9 cu grad de PICCJ), iar 6 posturi sunt vacante;
- 2 posturi la Direcția administrativ-economică și resurse umane, dintre care 1 este ocupat de personal asimilat (cu grad de tribunal), iar 1 post este vacant;
- 16 posturi la Direcția contencios și relații publice, dintre care 11 sunt ocupate de personal asimilat (7 cu grad de tribunal și 4 cu grad de PICCJ), 1 post este ocupat de procuror detașat de la PCA Ploiești, iar 4 posturi sunt vacante;
- 1 post la Biroul comunicare și IT, ocupat de personal asimilat (cu grad de curte de apel).

7. La nivelul Direcției Naționale de Probațiune (din subordinea Ministerului Justiției) sunt 11 de funcții pentru personal asimilat:

- 3 posturi la Serviciul programe și relații internaționale, toate vacante;
- 3 posturi la Serviciul resurse umane, dintre care 1 este ocupat de personal asimilat (cu grad de tribunal), iar 2 posturi este vacante;
- 5 posturi la Serviciul juridic, dintre care 2 sunt ocupate de personal asimilat (cu grad de PICCJ), iar 3 posturi sunt vacante;

Totalizând, în cadrul tuturor instituțiilor menționate sunt 290 de posturi pentru personal asimilat, dintre care 261 sunt ocupate astfel:

- 9 funcții de conducere (șef serviciu/birou/departament) ocupate de personal asimilat;
- 233 posturi ocupate de personal asimilat (6 stagiași, 22 cu grad profesional de judecătorie, 24 cu grad profesional de tribunal, 44 cu grad profesional de curte de apel/PCA și 137 cu grad profesional de PICCJ);
- 14 posturi sunt ocupate de judecători/procurori detașați (13 la MJ și 1 la Autoritatea Națională pentru Cetățenie);
- 5 posturi ocupate prin delegare.

În ceea ce privește gradele profesionale ale „personalului asimilat”, în funcție de care se stabilește inclusiv salarizarea, situația statistică este următoarea:

Grad profesional	Număr de persoane
Parchet de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție	137
Curte de apel / Parchet de pe lângă curte de apel	44
Tribunal / Parchet de pe lângă tribunal	24
Judecătoria / Parchet de pe lângă judecătoria	22
Judecător / Procuror stagiar	6
Funcții de conducere personal asimilat	9
Posturi ocupate prin detașare / delegare a unor magistrați	19

La aceste date se poate adăuga personalul de specialitate juridică asimilat magistraților-asistenți, care își desfășoară activitatea la următoarele compartimente din cadrul Curții Constituționale:

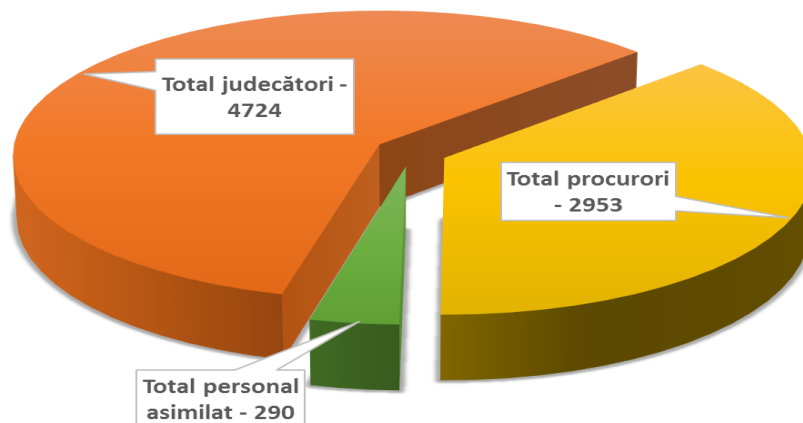
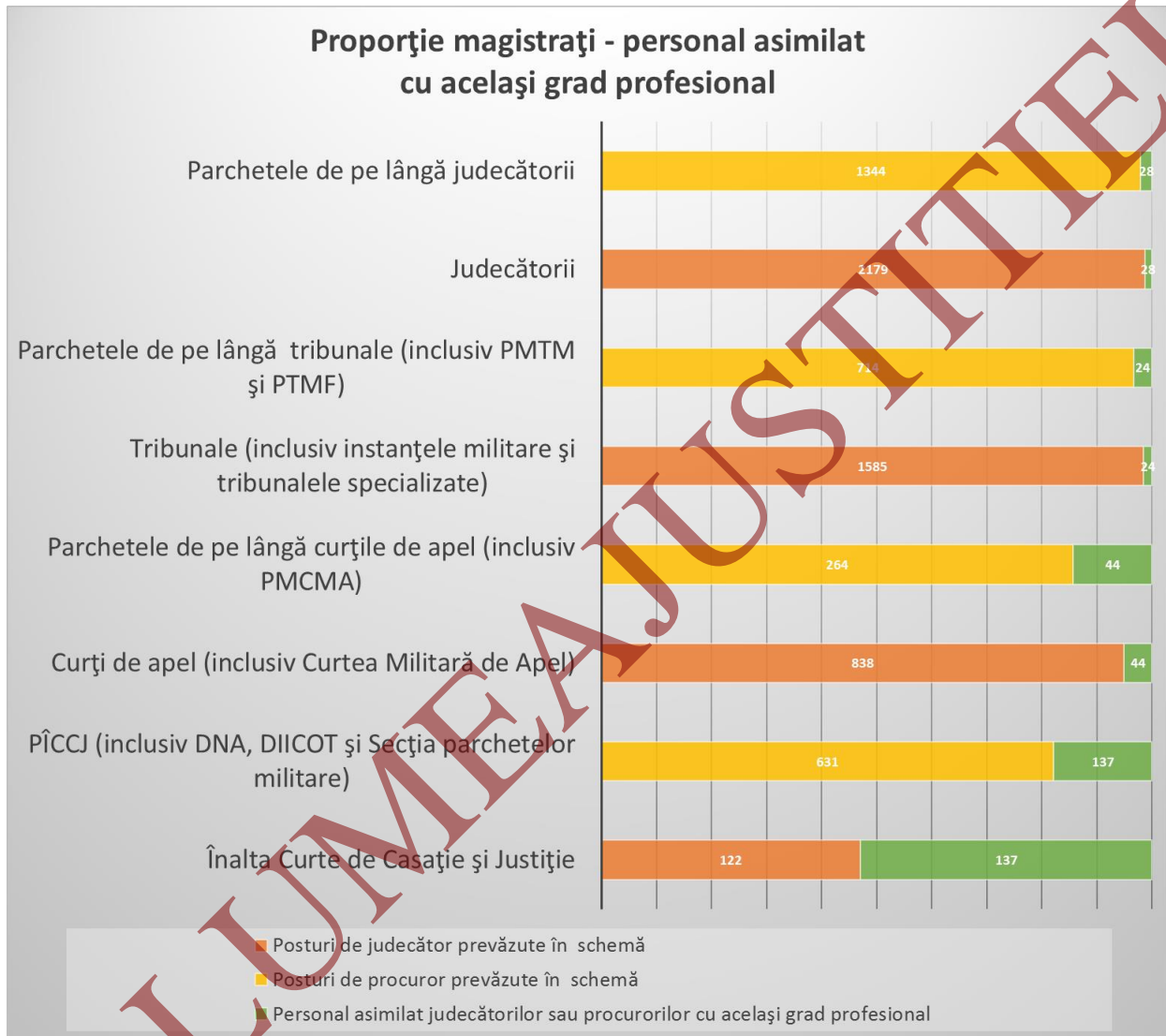
- Compartimentul relații externe, relații cu presa și protocol - 1 persoană;
- Compartimentul de cercetare, documentare și bibliotecă - 2 persoane;
- Biroul resurse umane și salarizare – 1 persoană.

Prin urmare, există alte 4 persoane cu salarizare asimilată judecătorilor/procurorilor cu grad profesional de tribunal/parchet de pe lângă tribunal.

Utilizând datele statistice, „personalul asimilat” existent ar putea lesne forma un nou Parchet de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție (sau o nouă Înalta Curte de Casație și Justiție, salarizarea fiind similară), două noi curți de apel, un nou tribunal și două sau mai multe judecătoria medii. Efortul bugetar pentru susținerea acestei categorii este, prin urmare, însemnat.

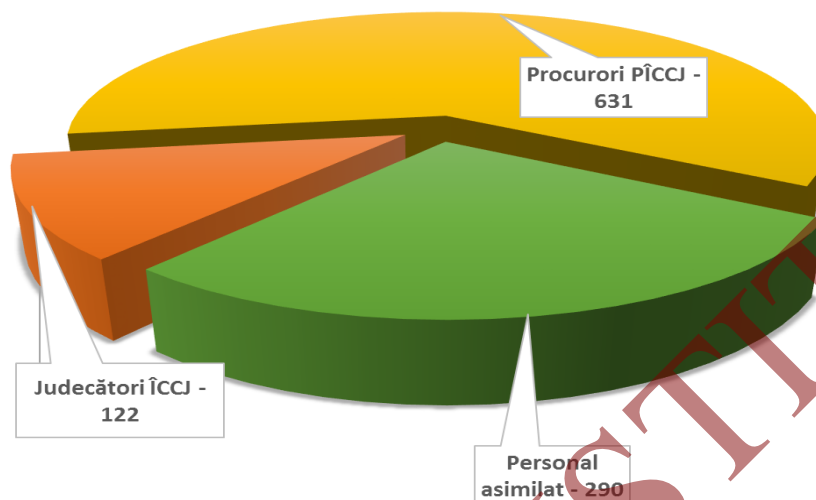
Categoria (posturi prevăzute în schemă – funcții de execuție și de conducere)	Posturi de judecător	Posturi de procuror	Procent personal asimilat judecătorilor sau procurorilor cu același grad profesional
Înalta Curte de Casație și Justiție	122		112,3% (raportat la grad PÎCCJ)
PÎCCJ (inclusiv DNA, DIICOT și Secția parchetelor militare)		631	21,71%
Curți de apel (inclusiv Curtea Militară de Apel)	838		5,25%
Parchetele de pe lângă curțile de apel (inclusiv PMCMA)		264	16,66%
Tribunale (inclusiv instanțele militare și tribunalele specializate)	1585		1,51%

Parchetele de pe lângă tribunale (inclusiv PMTM și PTMF)		714	5,09%
Judecătorii	2179		1,28%
Parchetele de pe lângă judecătorii		1344	2,08%
Total judecători	4724		6.14 %
Total procurori		2953	9.82 %



Promovând prin scurgerea timpului, fără concurență și cu o medie minimă pe care orice absolvent de drept o obține la licență, într-un interval de 5-6 ani tot „personalul asimilat” va dobândi grad profesional de P.I.C.C.J.

Întrucât obținerea gradului profesional următor de către magistrați se poate face, ca regulă, numai după vacantarea posturilor la instanțele / parchetele superioare (promovarea pe loc fiind o excepție aproape jignitoare din prisma concurenței), în viitorul apropiat se poate ca la nivelul profesional maxim posibil situația să se prezinte grafic astfel:



III. Drept comparat și aspecte privind constituționalitatea reglementării din România

În urma unui demers lansat de Asociația Forumul Judecătorilor din România în cursul acestui an, au fost solicitate informații de la autorități reprezentative din alte sisteme judiciare ale statelor membre ale Uniunii Europene (ministere ale justiției, consilii judiciare, școli de magistratură etc.), din răspunsurile primite rezultând că **în Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, Cipru, Croația, Estonia, Finlanda, Germania, Letonia, Polonia, Portugalia, Suedia, Ungaria nu există personal asimilat judecătorilor și procurorilor**, aceștia din urmă având organizare proprie și distinctă, inclusiv sub aspectul salarizării, de orice prevederi referitoare la funcționarii publici, poziția magistraților în respectivele societăți fiind unică. De la celelalte state solicitate nu s-au primit încă răspunsuri. Totuși, **Franța reprezintă sursa de inspirație a legiuitorului român**, de acolo instituția asimilării magistraților fiind preluată și în unele state africane, foste colonii franceze (spre exemplu, Guineea, Camerun).

În baza art. 126 alin. 1 din Constituția României, Înalta Curte de Casație și Justiție și celelalte instanțe judecătorești stabilite de lege înfăptuiesc justiția în România.

Potrivit art. 131 din Constituția României: „(1) În activitatea judiciară, Ministerul Public reprezintă interesele generale ale societății și apără ordinea de drept, precum și drepturile și libertățile cetățenilor. (2) Ministerul Public își exercită atribuțiile prin procurori constituiți în parchete, în condițiile legii. (3) Parchetele funcționează pe lângă instanțele de judecată, conduc și supraveghează activitatea de cercetare penală a poliției judiciare, în condițiile legii”.

„Judecătorii sunt independenți, se supun numai legii și trebuie să fie imparțiali” (art. 2 alin. 3 din Legea nr. 303/2004), iar procurorii „se bucură de stabilitate și sunt independenți, în condițiile legii” (art. 3 alin. 1 din Legea nr. 303/2004). Totodată, art. 4 alin. 1 din Legea nr. 303/2004 prevede că: „Judecătorii și procurorii sunt obligați ca, prin întreaga lor activitate, să asigure supremația legii, să respecte drepturile și libertățile persoanelor, precum și egalitatea lor în fața legii și să asigure un tratament juridic nediscriminatoriu tuturor participanților la procedurile judiciare, indiferent de calitatea

acestora, să respecte Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor și să participe la formarea profesională continuă”.

Existența unei categorii paralele coboară în derizoriu însăși demnitatea și statutul funcției de judecător și procuror. Art. 1 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorului și procurorilor dispune că “[m]agistratura este activitatea judiciară desfășurată de judecători în scopul îndeplinirii justiției și de procurori în scopul apărării intereselor generale ale societății, a ordinii de drept, precum și a drepturilor și libertăților cetățenilor”.

La rândul său, art. 73 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorului și procurorului prevede că “stabilirea drepturilor judecătorilor și procurorilor se face ținându-se seama de locul și rolul justiției în statul de drept, de răspunderea și complexitatea funcției de judecător și procuror, de interdicțiile și incompatibilitățile prevăzute de lege pentru aceste funcții și urmărește garantarea independenței și imparțialității acestora”.

Or, locul și rolul justiției în statul de drept, răspunderea și complexitatea funcției de judecător și procuror este redată de dispozițiile art. 124-132 din Constituția României, respectiv îndeplinirea justiției prin Înalta Curte de Casație și Justiție și prin celelalte instanțe judecătorești (art. 124 și 126 din Constituția României) iar, în cazul Ministerului Public, reprezentarea intereselor generale ale societății și apărarea ordinii de drept, precum și a drepturilor și libertăților cetățenilor (art. 131 din Constituția României).

„Personalul asimilat” judecătorilor și procurorilor, salarizat similar acestora din urmă și beneficiind de pensii speciale identice, nu îndeplinește activități judiciare în sensul celor prevăzute de Constituția României, fiind în parte subordonat administrativ puterii executive,³ fără a putea fi vorba de independența judecătorilor sau stabilitatea procurorilor. Prezența acestui personal în cadrul serviciilor de achiziții publice și protocol, a birourilor relații cu publicul, la grefa secțiilor CSM, la direcțiile economice și administrative, la serviciile de resurse umane ori în cadrul birourilor IT etc., așa cum s-a indicat mai sus, face de prisos orice comparație cu aspecte legate de locul și rolul justiției în statul de drept.

Existența acestei categorii produce grave confuzii cu privire statutul judecătorului și procurorului, inducând publicului impresia existenței unor magistrați „de cancelarie”, subordonați administrativ, lucru inacceptabil într-un stat de drept. „Personalul asimilat” exercită, cel mult, atribuții specifice consilierilor juridici, fără ca în activitatea lor să existe asemănări cu cea a magistraților.

Mai mult, „personalul asimilat” se bucură de drepturi mai extinse decât judecătorii și procurorii înșiși, spre exemplu, beneficiind de număr nelimitat de locuri pentru promovare în grad, realizată printr-un simplu examen, diferit de

³ Există state membre ale Uniunii Europene care interzic inclusiv detașarea (temporară) a unor judecători în cadrul Ministerului Justiției, acest lucru reprezentând o încălcare a independenței judiciare. A se vedea, în acest sens, *Decizia Curții Constituționale a Lituaniei* din 21 decembrie 1999, disponibilă la pagina web <http://lrkt.lt/en/court-acts/search/170/ta937/content> [accesată ultima dată la 14.06.2016]. În baza art. 113 din Constituția Lituaniei, “1. Un judecător nu poate deține nicio altă funcție atribuită în baza unor alegeri sau în baza unei numiri, nu poate desfășura activități în cadrul niciunei instituții sau întreprinderi private, comerciale sau de altă natură. De asemenea, acesta nu poate primi nicio remunerație în afara remunerației stabilite pentru activitatea de judecător și a plății aferente activităților de învățământ sau de creație. 2. Un judecător nu poate participa la activitățile desfășurate de partidele politice sau alte organizații politice.”, traducere preluată din **Șt. Deaconu (coord.), I. Muraru, E.S. Tănăsescu, S.G. Barbu**, Codex Constituțional: constituțiile statelor membre ale Uniunii Europene, Monitorul Oficial R.A., București, 2015, vol. II, p.72. Similar, în baza art. 125 alin.(3) din Constituția României, “funcția de judecător este incompatibilă cu orice altă funcție publică sau privată, cu excepția funcțiilor didactice din învățământul superior”.

concurserile de promovare susținute de judecători și procurori, cu o concurență acerbă de până la 20 de candidați pentru un singur loc, considerate umilitoare chiar de Ministrul Justiției.⁴

Astfel, promovarea în funcții de execuție (strâns legată de drepturile salariale) se face diferențiat, în baza unor regulamente distincte:

▪ **potrivit Regulamentului privind organizarea și desfășurarea concursului de promovare a judecătorilor și procurorilor** adoptat prin Hotărârea C.S.M. nr. 621/2006, pentru promovarea pe loc a magistraților: se stabilește un anumit număr de locuri scoase la concurs, la nivel național (art. 4 alin. 2² și art. 6 alin. 1); concursul constă în susținerea unor probe scrise cu caracter teoretic și practice (art. 16 alin. 1); testul-grilă pentru verificarea cunoștințelor teoretice cuprinde 50 întrebări iar testul-grilă pentru verificarea cunoștințelor practice cuprinde 20 întrebări din materiile de concurs; testele-grilă se susțin în aceeași zi, cu o pauză de o oră între acestea (art. 17); timpul destinat elaborării lucrării scrise este stabilit de comisiile de elaborare a subiectelor (art. 21 alin. 3) – de obicei timpul stabilit este de 3 ore pentru proba teoretică și 3 ore pentru proba practică; luând în calcul și timpul impus de art. 18 alin. 2 pentru accesul în sală (30 minute anterior începerii probelor), rezultă că un participant la concurs are de petrecut 6,5 h în sala de examinare, iar concentrarea asupra subiectelor se întinde pe parcursul a cel mult 7 ore (cu o oră pauză între cele două probe); sistemul de notare și condiția obligatorie de promovare este prevăzută la art. 27 – „(1) Nota obținută la concurs este suma notelor obținute la proba teoretică și proba practică, în raport cu următoarea pondere: 75% proba practică și 25% proba teoretică. (1) Pentru a fi declarat admis la concurs candidatul trebuie să obțină cel puțin media generală 7 și nu mai puțin de 5 la fiecare dintre cele două probe de concurs menționate la art. 17”. **Nefiind un număr nelimitat de locuri scoase la concurs, la nivel național, ”au fost examene în care s-a picat cu nota 10 pentru că existau mai puține locuri decât cei care au luat nota zece și ceea ce a departajat a fost doctoratul”.**⁵

▪ **potrivit Regulamentului privind organizarea și desfășurarea examenului de promovare în funcții de execuție a personalului de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor din cadrul aparatului propriu al Consiliului Superior al Magistraturii și al Institutului Național al Magistraturii**, adoptat prin Hotărârea C.S.M. nr. 1260/2014: promovarea în funcții de execuție a personalului asimilat se face pe bază de examen, organizat anual, dacă este cazul, fără stabilirea unui anumit număr de locuri (art. 2); examenul de promovare a personalului asimilat constă în susținerea unei probe scrise de verificare a cunoștințelor teoretice și practice, sub forma unui test-grilă ce cuprinde 50 de întrebări (art. 5 alin. 1), dintre care 40 urmăresc verificarea cunoștințelor teoretice (art. 5 alin. 2); timpul alocat pentru desfășurarea probei scrise va fi stabilit de comisiile de elaborare a subiectelor și nu poate depăși 3 ore din momentul comunicării subiectelor (art. 12 alin. 2); sistemul de notare și condiția obligatorie de promovare este prevăzută la art. 16 – „Pentru a fi declarat admis, candidatul trebuie să obțină minimum 70 de puncte, echivalentul notei 7,00, dar nu mai puțin de 40 de puncte la întrebările ce urmăresc verificarea cunoștințelor teoretice și nu mai puțin de 10 puncte la întrebările ce urmăresc verificarea cunoștințelor practice”. iar fiecare răspuns corect la întrebările cu caracter teoretic și practic primește 2 puncte (art. 5 alin. 5).

▪ **potrivit Regulamentului privind organizarea și desfășurarea examenului de promovare a personalului de specialitate juridică, cu funcții de execuție, asimilat**

⁴ A se vedea pagina web http://www.stiripesurse.ro/raluca-pruna-le-ine-partea-judecatorilor-i-procurorilor-e-umilitor_989228.html [accesată ultima dată la 14.06.2016]. Ministrul Justiției, d-na **Raluca Alexandra Prună**, a declarat că "există o problemă cu privire la modul în care se promovează în magistratură. **Găsesc că în România este umilitor ca un judecător sau un procuror să trebuiască, pentru a accede la nivelul de jurisdicție superior, să dea niște examene unde sunt 30-40 pe loc.**"

⁵ Idem.

judecătorilor și procurorilor, din Ministerul Justiției, adoptat prin Ordinul Ministrului Justiției nr. 663/2007: promovarea în funcții de execuție a personalului asimilat se face pe bază de examen, organizat anual, dacă este cazul, fără stabilirea unui anumit număr de locuri (art. 2); examenul de promovare a personalului asimilat constă în întocmirea unei lucrări scrise, cu caracter teoretic și practic, și susținerea unei probe scrise teoretice (art. 5 alin. 1), la una dintre materiile arătate la alin. 2; lucrarea scrisă va avea între 10 și 20 de pagini, font Times New Roman, corp 14, interlinie la 1 1/2 rânduri (art. 10 alin. 2) (n.n. – precum o hotărâre judecătorească mediu elaborată); lucrările scrise se notează cu "Admis" sau "Respins" (art. 11 alin. 2); proba scrisă teoretică constă în două subiecte teoretice din materia pentru care candidatul a optat (art. 13 alin. 2) iar timpul alocat pentru desfășurarea probei teoretice va fi stabilit de membrii comisiilor de verificare a lucrărilor scrise și nu poate depăși 3 ore din momentul comunicării subiectelor (art. 13 alin. 5); pentru a fi declarat admis la proba scrisă teoretică, candidatul trebuie să obțină cel puțin nota 6,00 (art. 15).

Se observă, astfel, că reglementările aplicabile personalului asimilat nu impun nici competiția pentru promovarea în funcții de execuție. Astfel, deși o persoană care face parte din această categorie de personal se asimilează teoretic magistraților, în concret aceasta beneficiază de mai multe drepturi decât magistrații, fiindu-i asigurată posibilitatea de a dobândi mai ușor un grad profesional superior, gradul pentru care se înscrie candidatul fiind obținut, în cazul asimilațiilor, chiar și cu nota minimă prevăzută de regulamentul de concurs aplicabil.⁶

De asemenea, **Regulamentul privind răspunderea disciplinară a personalului de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii a fost aprobat de Președintele Consiliului Superior al Magistraturii, abia prin Decizia nr. 210 din 14 octombrie 2015. Până la adoptarea acestui act normativ, nu a existat o procedură de sancționare disciplinară a acestei categorii de personal, ceea ce este de neînțeles.**⁷

IV. Concluzii

Statutul judecătorilor și procurorilor este reglementat la nivel constituțional, în art. 125 - pentru judecători și în art. 132 - pentru procurori, dispoziții care fac parte din titlul III "Autoritățile publice", cap.VI "Autoritatea judecătorească", secțiunea 1 "Instanțele judecătorești" (art. 124-130), secțiunea a 2-a "Ministerul Public" (art. 131 și art. 132) și secțiunea a 3-a "Consiliul Superior al Magistraturii" (art. 133 și art. 134).

Potrivit art. 125 din Legea fundamentală, judecătorii numiți de Președintele României sunt inamovibili; propunerile de numire, precum și promovarea, transferarea și sancționarea judecătorilor sunt de competența Consiliului Superior al Magistraturii, iar funcția de judecător este incompatibilă cu orice altă funcție publică sau privată, cu excepția funcțiilor didactice din învățământul superior. Potrivit art. 132 din Constituție, procurorii își desfășoară activitatea potrivit principiului legalității, al imparțialității și al controlului ierarhic, sub autoritatea ministrului justiției, iar funcția de procuror este

⁶ Mai mult, în vreme ce judecătorii pot promova, în baza regulamentulului adoptat prin Hotărârea C.S.M. nr. 621/2006, cel mult până la gradul de curte de apel (promovarea în grad de I.C.C.J. fiind posibilă doar prin promovare efectivă la această instanță, potrivit unei reglementări distincte), totuși personalul asimilat poate promova în grad profesional echivalent salarial celui de P.I.C.C.J. (similar I.C.C.J.). A se vedea pagina web [http://www.inm-lex.ro/fisiere/d_1029/Tabel%20priv.%20candidatii%20admissi%20la%20examen%20\(1.10.2015\).pdf](http://www.inm-lex.ro/fisiere/d_1029/Tabel%20priv.%20candidatii%20admissi%20la%20examen%20(1.10.2015).pdf) [accesată ultima dată la 14.06.2016].

⁷ A se vedea, pentru detalii, Raportul Consiliului Superior al Magistraturii privind starea justiției în anul 2015, accesibil la pagina web <http://www.csm1909.ro/csm/index.php?cmd=24> [accesată ultima dată la 15.06.2016].

incompatibilă cu orice altă funcție publică sau privată, cu excepția funcțiilor didactice din învățământul superior.

La nivel infraconstituțional, statutul magistraților este reglementat prin Legea nr. 303/2004, potrivit căreia judecătorii sunt independenți, se supun numai legii și trebuie să fie imparțiali, procurorii numiți de Președintele României se bucură de stabilitate și sunt independenți, în condițiile legii, iar magistrații-asistenți se bucură de stabilitate.

Nu există vreo justificare constituțională pentru existența categoriei personalului asimilat magistraților, statutul acestora din urmă impunându-se a fi unic și specific numai celor ce sunt judecători sau procurori. Indiferent de motivele avute în vedere de legiuitor la adoptarea legilor justiției, în prezent o asemenea reglementare este în dezavantajul sistemului judiciar, în ansamblu, cei care doresc a beneficia de statutul și de drepturile magistraților trebuind să aibă și responsabilitățile acestora în societate, prin accederea efectivă în corpul judecătorilor sau în cel al procurorilor.

Puterea judecătorească este una dintre cele trei puteri clasice ale statului de drept, alături de puterea legislativă și puterea executivă, însă nu există personal asimilat senatorilor și deputaților ori Președintelui României.

Existența unei categorii paralele coboară în derizoriu însăși demnitatea și statutul funcției de judecător și procuror. „Personalul asimilat” judecătorilor și procurorilor, salarizat similar acestora din urmă și beneficiind de pensii speciale identice, nu îndeplinește activități judiciare în sensul celor prevăzute de Constituția României, fiind în parte subordonat administrativ puterii executive (prezent în cadrul serviciilor de achiziții publice și protocol, a birourilor relații cu publicul, la grefa secțiilor CSM, la direcțiile economice și administrative, la serviciile de resurse umane ori în cadrul birourilor IT), fără a putea fi vorba de atribuții similare celor care necesită independența judecătorilor sau stabilitatea procurorilor.

Existența acestei categorii produce grave confuzii cu privire statutul judecătorului și procurorului, inducând publicului impresia existenței unor magistrați „de cancelarie”, subordonați administrativ, lucru inacceptabil într-un stat de drept. „Personalul asimilat” exercită, cel mult, atribuții specifice consilierilor juridici, fără ca în activitatea lor să existe asemănări cu cea a magistraților. Mai mult, „personalul asimilat” se bucură de drepturi mai extinse decât judecătorii și procurorii înșiși, spre exemplu, beneficiind de număr nelimitat de locuri pentru promovare în grad, realizată printr-un simplu examen, diferit de concursurile de promovare susținute de judecători și procurori, cu concurență acerbă, ori fără a exista, în privința personalului de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii, nici măcar o procedură de sancționare disciplinară, până la 14 octombrie 2015.

„Personalul asimilat” existent ar putea lesne forma un nou Parchet de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție (sau o nouă Înalță Curte de Casație și Justiție, salarizarea fiind similară), două noi curți de apel, un nou tribunal și două sau mai multe judecătorii medii. Efortul bugetar pentru susținerea acestei categorii este, prin urmare, însemnat, și va greva ani de zile bugetul statului cu plata unor pensii speciale, similare celor achitate magistraților. Într-un stat extrem de sărac, contribuabilul român va plăti o pensie specială egală cu a unui magistrat de scaun (cu zeci de ani de activitate de îndeplinire a justiției) fiecărei persoane din cadrul categoriei „personalului asimilat”, fie că își desfășoară activitatea la serviciile de achiziții publice și protocol, birourile relații cu publicul, direcțiile economice și administrative ori serviciile resurse umane, deși pentru funcții cu atribuții *identice* în cadrul altor ministere nu există astfel de beneficii.

Prin urmare, se desprinde necesitatea eliminării din legislație a categoriei personalului de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, fiind de resortul Ministrului Justiției și al Consiliului Superior al Magistraturii inițierea unor demersuri în acest sens și găsirea unor soluții pentru transformarea acestei categorii profesionale.

Asociația "*Forumul Judecătorilor din România*", persoană juridică de drept privat, independentă, nonprofit, neguvernamentală și apolitică, asociație profesională a judecătorilor, cu personalitate juridică constatată prin încheierea nr. 671/08.06.2007 pronunțată de Judecătoria Slatina, își propune să contribuie la progresul societății prin acțiuni ce au drept scop realizarea unei justiții independente, imparțiale și performante, afirmarea și apărarea independenței justiției față de celelalte puteri ale statului, precum și prin inițierea, organizarea, sprijinirea, coordonarea și realizarea de proiecte privind îmbunătățirea, modernizarea și reformarea sistemului de administrare a justiției.

La documentarea și redactarea prezentului material au contribuit membrii Asociației „Forumul Judecătorilor din România”: jud. Gabriel Mustăță – Judecătoria Constanța, jud. Dragoș Călin – Curtea de Apel București, jud. Ionuț Militaru – Curtea de Apel București, jud. Claudiu Drăgușin – Judecătoria Sectorului 4 București